

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

N

Ø R R E

I

S

S

U

M

Noter

Da vi gerne vil bringe det stof, vi for tiden ligger inde med, bliver dette nr. af bladet et dobbeltnummer, nr. 5 og 6, gældende for juni og juli måneder.

Nr. 7 udkommer sidst i september måned.

God ferie!

Det nye skoleår begynder *mandag den 16. august*. Ankomst fra kl. 18.00.

Mandag 20. september: KFUM og K i Lemvig-kredsen afholder høstfest i højskolehallen.

Søndag 3. oktober: Nissumstævne i Vorgodhallen. Om eftermiddagen sportskampe. Om aftenen fest i Vorgod missionshus.

Nr. 5-6 . juni-juli 1982 . 74 årgang

HØJSKOLE OG EFTERSKOLE

UDGIVET AF ELEVFORENINGEN

DANMARKS
PÆDAGOGISKE
BIBLIOTEK

Aftenandagt ved afslutningsfesten

den 18. juni 1982

Sang: Sig månen langsomt hæver

Bøn: Du, for hvem alting er klart.
Du, som skabte jorden og himlen
og hele universet.
Du, som gennem Jesus så vort mørke:
Hjælp os at skelne klart.

Vi har lige sunget disse dejlige vers af Matthias Claudius ...

Lær mig at skelne nøje ...

Tidligt i vores tilværelse gør vi den erfaring: Hvor vanskeligt det er at vælge ret. Lad mig nævne fire områder: a. kammerater, b. uddannelse, c. stilling, d. livsledsager. Jo ældre vi bliver – jo flere ting skal vi tage stilling til.

Livet har vi fået som en gave og opgave. Vi fik det ikke skænket, for at det skal være spænding og romantik det hele. Vi snyder os selv ved blot at »slå tiden ihjel«. Ofte møder vi opgaver, som vi ikke synes at kunne magte. Vi står i situationer, hvor vi ikke kan skelne det sande fra dets skin, men her må vi som kristne have lov til at søge hjælp hos Ham, som gav os livet. Han har ikke lovet at fri os ud af vanskelighederne, men at være os en hjælp til at komme igennem dem.

Verset, hvorfra ordene »lær mig at skelne nøje« er taget frem, har nemlig en begyndelse:

Gud Fader i det høje. Her ligger nemlig det væsentlige, at vi kan gå med bøn til den Gud, der lod nåde gå for ret og sendte os Jesus Kristus til soning for vore synder, som vi ikke selv kan købe os fri fra. – Han lod nåde gå for ret, og det har evighedsbetydning for os. – Netop derfor er Guds modstandere på vagt og prøver at forblinde os, så vi ikke kan skelne det sande fra dets skin.

Den tyske teolog, Dietrich Bonhoeffer, der døde under 2. verdenskrig p.gr.a. kampen mod

nazismen – har i sin bog »Efterfølgelse« skrevet om: »Den billige og den dyre nåde«.

Den billige nåde: Alt er betalt – du kan trygt leve videre.

Den dyre nåde: Alt er betalt, derfor venter Han, at du vil gå i tjeneste.

Den billige nåde tilgiver synden – forpligter ikke.

Den dyre nåde tilgiver synderen, som derefter i taknemmelighed må gå i Hans tjeneste – med de evner, han har.

Lær mig at skelne nøje: Det betyder meget i mange forhold. Det betyder alt, når vi taler om den billige og den dyre nåde.

Bøn:

Herre, vor Gud i himlen
vi bekender for dig,
at vi har så travlt
med mange mærkelige ting.
Vi er tilbøjelige til
at glemme hvem du er,
og derfor også, hvem vi selv er.
Hjælp os gennem dit ord
at skelne det sande fra dets skin.

Bendte Grønbaek

70-års jubilarer

1980/81 elever, hvis forældre eller søskende er tidligere elever.

Afslutningstale for elevholdet 1981/82

fredag den 18. juni 1982

Kære unge – kære elever

I er i aften en broget skare – det har I været hele året. Meget forskellige – og dog så ens på så vældig mange områder. Hvad skal jeg dog sige til jer i aften?

Ja, allerførst et Hjerteligt tillykke med det, I har opnået. Det er en festaften i aften. Der er noget at feste for – der er nået et mål, og så skal vi være glade.

Dernæst en stor tak til jer for jeres – hver især – særlige måde at være på, men ikke mindst en stor tak til jeres forældre, fordi de i et helt år har turdet betro os det kæreste, de ejer – fordi de har turdet betro os at være medarbejdere i vejledningen af jer. Vi føler ansvaret og prøver efter bedste evne at leve op til dette ansvar. Vi siger i aften et hjerteligt »Tak for lån« og håber, I som forældre har været tilfredse.

Jeg har hjemme i en skuffe liggende nogle sentenser eller ordsprog af forskellig observans. Nogle af dem begynder med ordene: »Jeg sidder og tænker på ...«, og så kommer sentensen. Ved hver af disse sentenser er der en tegning af en ældre herre, mageligt tilbagemået med foldede hænder over maven siddende i en gyngestol. Han har et meget eftertænksomt og filosofisk udtryk i øjnene.

Når jeg forsøger at give en beskrivelse af jer og sige jer tak samt for en dels vedkommende for sidste gang give jer gode råd med på vejen, vil jeg gøre det ved hjælp af enkelte af disse sentenser.

Den første lyder: »Jeg sidder og tænker på, at ingen er fuldkommen, og dem, der siger, de er det, er de mindst fuldkomne.« Selvfølgelig

Jeg sidder og tænker på...

at venlighed er et meget lille ord, der synes så fattigt mod det store ord kærlighed.

Med venlighed er kærlighedens skillemønt, som skal anvendes rundhåndet i det daglige!

er ingen fuldkommen. Det har I som elever heller ikke været. Men I har været et godt elevhold. Ind imellem sure og tvære, trætte og søvnige – især om morgenen – lydhøre og interesserede – alt sammen en blanding af mennesket. Selvfølgelig har der også været problemer, men de er blevet løst, og I har for langt de flestes vedkommende været indstillet på at hjælpe med til at løse dem tilfredsstillende. Men ingen er fuldkommen; det er vi som lærere og vejledere heller ikke. Men ind imellem synes vi, I har været uforskammede, frække og umulige, støjende og alt for impulsive. Når vi så har fået snakket lidt ud om tingene og er blevet enige, og vi tror, at alt er vel, og vi som lærere har kunnet klappe os selv på skulderen og sige: »det gjorde du vist godt«, ja, så har I i år været uforskammet hurtige til at glemme. Ikke fordi I ville være uforskammet glemsomme, men som jeg hørte forleden og som vi læser i Bibelen: Ånden er villig, men kødet er skrøbeligt. Viljen har været der, ånden var der også, men kødet – mennesket – kunne det ikke.

Når alt det er sagt, skal det også siges, at I har været dejlig åbenhjertige og pragtfulde at arbejde sammen med. I har haft en vældig dejlig evne til at forstå en pludselig situation.

Og det får mig til at nævne den anden sentens i aften: »Jeg sidder og tænker på, at kultur ikke er en hobby, men en måde at leve på – og den måde vi behandler andre mennesker på.« I har – de fleste af jer – kultur i positiv betydning. Det har vi fra skolen også gerne villet bidrage til – ønsket at øge kulturen i forhold til medmennesket. Somme tider er det mislykkedes – til andre tider er det lykkedes. Men taget under et, så har I kultur i væsentlig grad. Men det kan I også takke jeres hjem for. For I har også derfra fået en ballast med på livets sejlads. Det har noget at gøre med den tredje sentens, der lyder: »Jeg sidder og tænker på, at børnene lever af det, vi gi'r dem, og svækkes af det, vi unddrager dem!« Det er selvfølgelig en sentens, der skal forstås i åndelig, kulturel betydning og slet ikke materielt.

Det er en sentens, der har et budskab til os som forældre, men det er også en sentens, I som opvoksende generation må prøve at forstå, og I skal tage den med jer ud i livet, I, der rejser fra idyllen og det forholdsvis beskyttede miljø her. For I skal vide, at verden og livet uden for er den barske realitet, hvor det slet ikke altid er »menneskeværdet«, det kommer an på i en tid, hvor ufred og krig, ganske vist på tilbørlig afstand i øjeblikket, råder. Men I skal også vide, at vi er mange, der i øjeblikket tror på: »Og hvor der er gærende kræfter – skyder det året efter.«

For nogen tid siden hændte det mig et eller andet sted i landet til et foredrag, at en ældre herre efter foredraget kom hen og bad om en »snak«. Det viste sig i samtalens løb, at han var ret historiekundig. Jeg kendte ham ikke. Så vidt jeg forstod ham, mente han ud fra historiske kendsgerninger at kunne bevise, at verden var »af lave«, og at hvad fædrene i fattigdom og usselhed havde kæmpet for, det var børnene eller børnebørnene i øjeblikket ved at nedbryde. Han ville så vistnok have mig til at bekræfte sin mening. Jeg kunne nok give ham delvis ret, for meget af det, der i vore dage nedbrydes og kastes i grams, ja det var noget af det, som vore forfædre opbyggede og værdsatte. Fædrenes

50-års jubilarer

45-års jubilarer

arv er i vore dage ikke in. Det er en tanke, som har plaget mig siden den dag.

Ganske vist skriver forfatteren Cecil Bødker i digtet Generationer:

Faderen stod på den bare jord
og gjorde et hus
med egne hænder

Sønnen steg op på faderens skuldre
og satte nye etager på
med andres hænder.

Sønnesønnen lå på ryggen
på tagterrassen
og tog solbad.

Og jeg må delvis give den ældre herre og Cecil Bødker ret, for viser historiens gang os ikke, at første generation af mennesker i et givet tidsafsnit »rydder landet«, skaber fundamenterne for det, der før eller siden må komme? At anden generation bygger videre, gør *det* bedre, der allerede er sat i gang – og ikke mindst får det til at fungere efter hensigten? Og at tredje generation i deres mange gange utrolige selvoptagethed og bedrevenen, begynder at rive ned – at ødelægge det engang skabte?

Men, kære elever, vi har lært jer at kende som unge mennesker med krummer i, og vi tror ikke, at I tilhører tredje generation, men måske snarere fjerde eller femte, for prøv at lægge

øret til »jorden« og lyt. Lyt godt efter, for de signaler, vi hører, er svage endnu. Men det er min tro i øjeblikket, at som tiden går, vil de blive stærkere og stærkere. I hører til den generation, der kan og vil gøre disse signaler tydeligere. Signaler, der fortæller os, at vi bliver nødt til at vende tilbage til *nogle* af de værdier, der igennem årene har været med til at bygge Danmark – det land, der er jeres – op til *det*, det engang var. Vi skal gøre det i fællesskab – og vi skal gøre det for at overleve som folk – også som et kristent folk. Og nu er vi fremme ved den fjerde og sidste sentens i aften. Det er et russisk ordsprog: »Jeg sidder og tænker på, at der er gedder i floden, for at karrusserne ikke skal blive sløve.«

Der vil altid være gedder på vores sejlads parate til at sluge os. Derfor må vi hele tiden passe på ikke at blive sløve – ikke at lade stå til.

Men lyt godt efter og hør, hvor det så småt allerede er begyndt at gære i tiden. »Og hvor der er gærende kræfter, skyder det året efter.« Der er gærende kræfter i jer – hold dem vedlige – øg dem og styrk dem – ikke blot engang imellem, men hele tiden. Megen visdom og tro kan hentes i den bog, vi kalder »Børgernes Bog«.

Meget mere kunne siges i aften, men jeg har lovet at gøre det kort og kun sige, hvad der siges skal og kan. Meget mere ville jeg gerne

give jer med på vejen, og jeg står nok her med en fornemmelse af, at selv om vi synes, vi har haft susende travlt hele året, ja så er der meget, vi ikke har nået, og det kan nok tynde en sådan aften. Lad mig derfor til sidst nævne første og sidste strofe af Nis Petersens digt Vuggesang:

Å – barnlille
– det at ville
er at miste
for at vinde.
Det at ville
er at spinde
møjes gråd
og arbejds glæde
til en sejr-
kåbes klæde.

Du skal alle
dine dage
ville verden,
ville livet,
ville kampen
fremfor kivet.

Gak så ud – min sjæl – i livet og betragt med flid i tro på fremtiden »Guds underfulde gaver« trods dystre tider, men vær med til at gøre de rigtige signaler tydeligere – og lyt godt efter. Vær vis på, at kamp må der til, men du skal kæmpe for alt, hvad du har kært – og gøre det med oprejt pande.

Bruno Graversen

Afslutning på skoleåret 1981/82

Fredag eftermiddag den 18. juni vendte eleverne tilbage til skolen efter 4 herlige dage i Vendsyssel. Ved afslutningsfesten var så godt som alle forældre til stede.

Bruno Graversen bød velkommen og holdt afskedstalen, sådan som man kan læse andet steds i bladet.

Dernæst blev års- og eksamensbeviset overrakt til samtlige klasser ved klasselærerne.

40-års jubilarerer

Endvidere blev overrakt et utal af svømme- og atletikmærker, et klart bevis på, at der virkelig er bestilt noget i årets løb.

Efter kaffebordet talte elevrådets formand Erik Kallehave Kristensen. Han takkede i hjertelige vendinger for et godt og givende skoleår og overrakte som gave fra eleverne et ur til ophæng i mediateket og en klokke til brug i spisesalen.

Bruno Graversen takkede elevrådet, som på alle måder havde fungeret meget aktivt og positivt.

Nogle elever gav udtryk for deres taknemmelighed ved at synge sangen »Tak«, og med elevrådets formand ved klaveret sang alle: »Skuld gammel venskab rejn forgo«.

Tre fædre havde ordet for at takke. Kai Glud Pedersens tak bringer vi efter hans manuskript. Der blev endvidere talt af Susanne Jakobsen (10.b), Jørgen Mørch (10.c) og Henrik Thode (10.a). – Bendte Grønbæk sluttede festen med andagt (se andetsteds i bladet). Afskeden blev for mange en meget bevæget handling.

P. J.

Sognepræst Kai Glud Pedersens tak til skolen

På arbejdsmarkedet er der noget, der hedder en tryghedsaftale, som skal sikre de ansatte en vis sikkerhed og tryghed i deres dagligdag.

Den dag, man som forældre skriver under på ansøgningen om optagelse af ens barn på Nr. Nissum Efterskole, kan man godt have en fornemmelse af, at det også er en form for tryghedsaftale.

Man sender noget af det dyrebareste man har, sit barn, til en skole, og har i den anledning nogle forventninger til den skole. Man har nogle forestillinger om, hvordan man ønsker hverdagen for sit barn i de nye forhold, og man skriver under uden nogen garanti for, at forventningerne bliver indfriet, som alle aftaler, også tryghedsaftaler, må man vente og se, om aftalen holder.

Som forældre der nu i 3 år har haft et af vore børn her på skolen, er det dejligt at kunne sige, at alle vore forventninger er blevet indfriet, for os har det virkelig været en tryk aftale.

Vores forventninger til undervisningen var, at man skulle lære noget, at der skulle være en markant forskel på, at have fri og at være til time. Selv om skoleelever, når alt kommer til alt, er nogen af de mennesker, der har de fleste arbejdstimer pr. uge, så skulle der bestilles noget, og det er der blevet.

Vi forventede, at der ville være et varieret tilbud i fritiden, så den ikke bare skulle gå med at se tv, og selv om knallertkørekort, jagttegn, håndbolddommerkursus og meget andet, også koster forældrene noget, sådan helt kontant, så har det været dejligt at opleve, at det virkelig har været svært at få fritiden til at slå til.

Vi forventede, at der skulle være en særlig omsorg, hvis vort barn blev sygt under opholdet, og vi har i sandhed oplevet, at den omsorg er der også.

Vi håbede, at der ville udvikle sig et godt kammeratskab, og det har der været. Selv om vi kun bor 8 km fra skolen, så har der ofte været

40-års jubilarer

3 og en enkelt gang 4 uger imellem at vi har set noget til hinanden.

Vi regnede med, at det var et godt madsted, og da både skomre og størrelsen på tøj er blevet væsentligt større, har det også vist sig at være tilfældet. At så alle de rugbrødshumpler, der er blevet bedt om til hesten, måske aldrig kom hesten til gode, er en anden ting.

Vi forventede også, at det var en skole, hvor kristentro og hverdag, var noget der hørte sammen på en naturlig og afslappet måde, og også på dette punkt er vore forventninger blevet indfriet.

Tryghedsaftalen er blevet holdt, og vi vil gerne i dag, når vi henter én hjem, og inden vi kommer med den næste, sige en stor og hjertelig tak til forstanderparret, lærerne, pedellerne, og ikke mindst til køkkenpersonalet, og så glæder vi os til at komme igen til august med yngste skud på stammen.

Sølvbryllupsfest

Samlede til Leon og Bodil Kærugaards sølvbryllup på Meilgaard Slotskro den 27. april:

Øverst fra venstre: Eva Hermansen, Martha Langgaard, Marie Møller, Ingelise Lysholm, Inger Bräuner, Bodil Fruelund og Hilda Andersens. Samtidig vil jeg gerne benytte lejligheden til at sige tak til alle, der viste os opmærksomhed på vores store dag. Vi havde en helt

enestående fest, som har givet os et skønt minde at tage med hjem til Australien. Hilsen til alle nuværende og tidligere lærere på skolen og til alle pigerne fra sommeren 56. Nedenstående vers ville min mor gerne have sagt ved festen, specielt til vi gamle Nissum-elever, men syntes ikke, hun kunne magte det, og derfor vil jeg gerne bringe det her:

Når engang i fjerne tider,
med vemodig lyst
åndens blik tilbage glider
mod vor ungdoms kyst.
Da, det lyder lydt herinde,
med vemodig klang:
Herrens venner ingensinde
ses for sidste gang.
I det store vennemøde
mødes ven med ven,
thi engang ved livets ende
skal vi ses igen.

Venlig hilsen *Bodil Fruelund Kærugaard*

Forældredagen

den 20. maj

Der er mange fordele på forældredagen. På trods af højere blodtryk og håndsved. Fordele ligger i de forventninger, man tror, man stiller til hinanden. Lad mig prøve at forklare ved hjælp af et par eksempler. Når en flok elever vil fremlægge et stykke musik – hvad enten det er af Pretorius eller John Lennon – er de nervøse for, om det skal kikke på en eller anden måde, fordi eleverne tror, at forældrene forventer, at eleverne skal fremlægge værket ufejlbarligt, – men er der én ting, som er sikkert, så er det, at der er ingen, der er bedre til at overse eller fortrænge de småfejl, som deres børn kunne lave end netop forældre. De fleste forældre vil sidde og følge deres børn under en gymnastikopvisning eller en dramatikopvisning – ikke for at vurdere dem, men langt mere for at konstatere, at de er *med* – med til – hvad

kan man nævne – med til at præstere noget i en helhed, sådan at alle (også de medvirkende) vil få en glæde og et udbytte af det fremlagte og derved af dagen.

Når eleverne skal servere ved måltiderne, er de meget søde. De vil gøre alt for at alt skal klappe, fordi de forventer, at forældrene sidder med kritiske øjne og lægger mærke til, om medisterpølsen er serveret til tiden.

Når eleverne fører deres forældre rundt til udstillingen af stoftryk, kjoler, sløjdting, batik, keramik, og hvad ved jeg, så er forældrene lykkelige, for mange havde hjemmefra ikke forventet, at deres børn ville se til den side, hvor »de gamle« var. En ligegyldig elevholdning fjernes af en trang til indirekte at kunne udtrykke »se, hvad jeg kan, se, hvad vi har lavet«.

Lærernes forventning til elevernes forarbejde til forældredagen er måske det mest interessante, for der fortolker vi nok eleverne forkert, når vi ser, hvilke kraftanstrengelser de gør sig for at få deres happening eller multi-medieshow side om side med selve udsmykningen i klasseværelset til at fungere. Det var dog kolossalt, alt det de gør ud af forældrene, tænker vi – og med urette. Her er det netop processen her og nu, der er det altafgørende – og til dels også konkurrencen med klassen ved siden af.

Lærerne forventer også, at mange forældre sammen med deres børn ønsker at konsultere faglæreren for at høre om standpunkt, årskarakterer og fremtidsmuligheder. Denne forventning indfries ikke; forældrene hygger sig denne dag, og det gør vi andre for den sags skyld også.

Erling Agergaard

Mindeord

Helene Meinild

født 15.–8.–1891, død 8.–4.–1982

Vi, der havde den glæde at kende fru Helene Olsen (Meinild), vil gerne nu ved hendes død sætte en lille blomst i mindekransen.

Fru Helene Olsen (Meinild) var en stor støt-te for sin mand, Ludvig Olsen (Meinild), der var forstander på Nørre Nissum Højskole i årene 1919–1931.

Tanken om at flytte højskolen havde været fremme i flere år. Men i 1923 blev det en realitet med at bygge en ny højskolebygning på bakken nær ved Nørre Nissum kirke, hvorfra der var en herlig udsigt over Limfjorden til den ene side, og til den anden side en skøn udsigt over bakke drag med grønne agre og til højskolens oprindelige plads »bag høje bakkens læ« ved siden af seminariet.

Begge skolers motto var og er: Bed og arbejdt! Og den nye højskole blev bygget og indviet på samme grundvold.

Der var meget at gøre for forstanderparret den første tid med at få alt sat i gang på det nye sted. Men de hjalp hinanden og tog fat hver på sin måde. Fru Helene Olsen (Meinild) havde en enestående evne til at få øje på de nære ting, og hun tog dem op på en egen stille og god måde, så de nære opgaver gav en god jordbund for de store opgaver, der er for en forstander for en skole med mange unge mennesker.

Fru Helene Olsen (Meinild) var en kærlig mor for deres børn, en stor hjælp for sin mand og en virkelig god højskolemor for eleverne og os, der havde den glæde at undervise på Nørre Nissum Højskole, indtil forstander Meinilds flyttede herfra

Efter tiden i Nørre Nissum var Ludvig Meinild lærer ved Faurholt og Lystrup skoler. Efter at være pensioneret boede Helene og Ludvig Meinild i Randers, hvor en datter var en god støtte for dem, og efter forstander Meinilds død i 1974 boede hun sammen med sin mor, der til det sidste fik den kærligste pleje af sine børn.

Ære være fru Helene Meinilds minde.

Jensine Jensen

Johanne Mosegaard, f. Lind

Referat af repræsentantskabsmødet

fredag den 26. marts 1982

Dagsorden:

1. Velkomst ved formanden.
2. Valg af dirigent.
3. Valg af protokolfører.
4. Beretning ved formanden.
5. Regnskabet fremlægges ved revisor Ravn.
6. Valg af bestyrelse og to suppleanter. Efter tur afgår Jens Gadegaard Frandsen, Carl Damtoft og K. E. Sørensen. Jens G. Frandsen tager ikke imod genvalg.
7. Indkomne forslag.
8. Nyt fra skolen ved forstanderen.
9. Højskoleudvalget ved Arne Rasmussen.
10. Elevforeningen ved Poul Jeppesen.
11. Eventuelt.

ad. 1. *Velkomst ved formanden:*

K. E. Sørensen bød velkommen til repræsentantskabet med ordene fra Davids 8. Salmes og sangen: »Du gav mig, o Herre, en lod af din jord«.

ad. 2. *Valg af dirigent:*

H. K. Jørgensen, Vejrum – foreslået af bestyrelsen og valgt.

ad. 3. *Valg af protokolfører:*

Hanne Møller Kristensen, NNH & E – foreslået af bestyrelsen og valgt.

Dirigenten konstaterede, at repræsentantskabsmødet var lovlig indvarslet – og gav ordet til formanden.

ad. 4. *Beretning ved formanden:*

Efterskolernes aktuelle situation:

Danmarks frie ungdoms- og efterskoler befinder sig i disse år på toppen af en medgangsbølge. Fra 1967 til 1982 – altså de sidste 15 år – er antallet af skoler vokset fra 102 til 158, og antallet af årselever er mere end fordoblet. Der

er i dette skoleår næsten 12.000 elever på efterskolerne.

Ved begyndelsen af skoleåret startede 11 nye efterskoler i Danmark. Alle skoler melder om fuldt hus, og allerede på nuværende tidspunkt kan det være vanskeligt at finde en ledig elevplads fra august 1982.

Det lyder som et eventyr, men det er ikke et eventyr. Det er en realitet.

For jer, der er interesseret i at vide mere om efterskolen og især om efterskoleelevernes baggrund, kan jeg henvise til en bog, der netop er udkommet: Forventning og oplevelse. Bogens undertitel er: Forløbsundersøgelse af unge på efterskole. Resultater og kommentarer.

To efterskolefolk har foretaget interviews med 1.400 elever på 16 efterskoler for at få belyst følgende hovedspørgsmål:

1. Hvem kommer på efterskole?
2. Hvorfor har de valgt denne skoleform?
3. Hvilket udbytte har de af opholdet?
4. Hvordan går det dem senere?

Konklusionen på svarene findes i denne bog. Og det skal ikke være nogen hemmelighed, at resultatet af undersøgelsen giver en særdeles klar fornemmelse af, hvor stor betydning efterskolen har som alternativ til folkeskolens 8.–9.–10. klasse.

Jeg nævnte før, at efterskolen befinder sig på toppen af en medgangsbølge. Vil det sige, at efterskolen skal forberede sig på en tur ned i en bølgedal? I stedet for at svare ja vil jeg formulere nogle spørgsmål, som jeg beder jer overveje nøje:

1. Hvordan vil kommunerne reagere, når de oplever, at en årgang unge falder fra 81.000 unge i 1981 til 56.000 unge i 1990?

35-års jubilarer

2. Hvordan vil dette påvirke kommunestøtten, når man står med halvtomme folkeskoler i hjemkommunen?
  3. Vil alle 158 efterskoler kunne overleve dette?
  4. Hvordan vil den økonomiske stramning i kommunerne og i hjemmene berøre søgningen til efterskolerne?
- 2) Og nu til vores egen situation.

Bestyrelsen har haft 5 ordinære møder i det forløbne år. Det lyder ikke af så meget, men særlig store arbejdsopgaver er blevet behandlet i udvalg. Trods til tider langvarige forhandlinger og vanskelige opgaver har det alt i alt været et godt år, hvor vi i et varmt og positivt fællesskab har forsøgt at skabe de bedste rammer for skolens daglige arbejde. Skolens motto over indgangsdøren – *Bed og arbejd* – har været ledetråden for os.

Skolen har i dette skoleår 138 elever. Det største elevtal i skolens historie. Vi må regne med en lille stigning næste år, men derefter håber vi på en gradvis nedtrapning.

Vi har i det forløbne år foretaget følgende

nykøb og reparationer: Vi havde en tid gået med planer om at bygge en ny forstanderbolig. Sidste år ved denne tid fik vi et fordelagtigt tilbud på køb af villaen, der ligger op til højskolehaven mod syd. Villaen var for stor og upraktisk indrettet. Men den ret lave købesum gjorde det muligt at beregne et rimeligt beløb til reparationer og ombygning. Og så handlede vi.

Skolen har fået et nyt telefonanlæg med omstillingsbord. Der er købt nyt klaver med tilskud fra elevforeningen. Tak for det. 13 værelser har fået nye faste borde med reoler. Der er blevet asfalteret på indkørselsvejen, og det er tanken at få lagt asfalt på hele forpladsen mod nord.

Nordvestfløjen er endnu ikke afleveret. Der er stadig utætheder i taget, men vi har ikke sluppet arkitekten, så vi håber på en lykkelig udgang af sagen i løbet af sommeren.

For at tilgodese de praktiske fag bedst muligt, har vi nedsat et byggeudvalg, der sammen med en arkitekt arbejder med planer om bygning af værkstedslokaler, der skal placeres øst for hovedbygningen. Projektet skal udføres i 3 etaper, og under Kristian Jeppesens ledelse vil

35-års jubilarer

et hold elever anvende en del af deres undervisningstimer til opførelse af 1. etape. Den færdige bygning skal bl.a. rumme fysiklokale, træsløjd, metalsløjd, motorlokale. Vi har for få dage siden fået afslag fra ministeriet på en ansøgning om tilskud til nyt tag på den ældste del af skolen (fra 1922). Udgiften er anslået til ca. 390.000 kr. Ministeriet begrundet afslaget med skolens gode økonomiske forhold! Det er rosende ord, men vi mener nu, der er noget ministeriet må have misforstået – så vi forsøger en gang til.

I fortsættelse heraf vil jeg gerne sige revisor Ravn en stor tak for din uvurdelige hjælp med skolens regnskab og for råd og vejledning i vores forhandlinger med ministeriet.

Det var tungt at læse Højskolernes fællesbrochure 1982 og konstatere, at Nr. Nissum Højskole for første gang i 95 år ikke er regnet med. 87 højskoler er der i Danmark. 4 af dem er tilsluttet IM og KFUM og K. 50.000 ventes på højskole i Danmark i 1982. Hvor tager vore unge hen? Det vil Arne Rasmussen nok sige noget mere om senere.

Formanden sluttede sin beretning med en

tak til forstanderpar, lærere og øvrige medarbejdere. Og formanden rettede også en tak til repræsentantskab, til forældrekræds og til alle, der omslutter skolen med velvilje og forbøn.

ad. 5. *Regnskabet ved revisor Ravn:*

Revisor Ravn gennemgik skolens regnskab for 1981.

Regnskabet viste et overskud før afskrivninger på kr. 990.006,- og efter afskrivninger – hvori bl.a. indgår bygningsafskrivning (*prioritetsafdrag*) – viste regnskabet et overskud på kr. 22.646,-.

Statusopgørelsen vedrørende aktiver og passiver pr. 31/12 1981 balancerede med kr. 16.863.139,-.

*

Spørgsmål til formandens beretning og regnskabet blev taget under et:

Børge West: Vi lever i en tid, hvor børnetallet går ned – og der er fare for, at erhvervslivet går i stå.

Da vi havde de store årgange, var der det mærkelige, at vi havde arbejdsmangel.

Vi kan komme i den situation, at erhvervsliv-

vet får brug for arbejdskraft – dvs. de unge skal ud af skolen for at komme i arbejde. Hvad kan I så gøre? Har I gjort jer nogle tanker i den retning?

K. E. Sørensen: Vi er i den lykkelige situation, at vi er en gammel skole med en god økonomi. Det er nok de nye skoler, der vil få det svært først.

Revisor Ravn: Det er klart, at efterskolerne ind imellem gør sig sådanne tanker. Generelt gør skolerne nok alt for at skabe så gode efterskoler som muligt – for derved at holde på eleverne. Det vil også først være om 4–5 år, vi vil kunne mærke de mindre årgange.

Erik Sahlholdt: Hvordan tør I begynde at bygge igen, hvis I vil gå ned i elevtal? Jeg mener, vi skal holde op med at bygge.

Evald Madsen: Jeg vil i stedet for sige: Tør man lade være med at bygge. Jeg tror ikke politikerne tager de økonomiske muligheder for efterskolerne væk. Lad os få bygget de værkstedsbygninger – og derved gøre skolen bedre.

B. West: Jeg tror, vi får nogle årgange, der vil spørge om andre værdier end dem, vi satser på i dag. Der er børn og unge, der trænger til hjælp for at få en positiv holdning til tilværelsen. Der er brug for at hjælpe de unge, der trænger. Det er bl.a. efterskolernes opgave.

K. E. Sørensen: Laver vi en god skole – med gode tilbud – får vi også eleverne.

Efter disse kommentarer og spørgsmål blev

formandens beretning og regnskabet godkendt.

ad. 6. Valg af bestyrelse og to suppleanter

Der var indkommet 3 forslag:

- 1) Gerda Thygesen, Skjern
- 2) Ane Kathrine Nielsen, Vinderup
- 3) Agnethe Larsen, Lemvig.

To fra bestyrelsen tog imod genvalg – Carl Damtoft og K. E. Sørensen. Jens G. Frandsen tog ikke imod genvalg.

Dvs. at der var 5 på valg – deraf skulle der vælges 3 til bestyrelsen og 2 suppleanter.

Resultatet blev, at K. E. Sørensen, Carl Damtoft og Gerda Thygesen blev valgt til bestyrelsen. Ane Kathrine Nielsen og Agnethe Larsen blev suppleanter.

ad. 7. Indkomne forslag

Punktet udgik, da der ikke var indkommet forslag.

Ad. 8. Nyt fra skolen ved forstanderen:

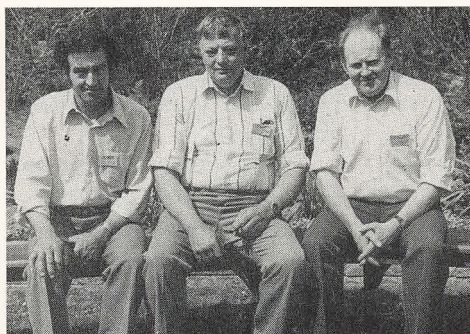
Et år er gået siden sidste repræsentantskabsmøde.

Ser man fremad – er et år lang tid – men ser man tilbage, føles tiden kort.

Meget er sket. – Vi er mange på stedet, og der vil komme problemer i hverdagen – men de, der har været, er blevet løst undervejs. Glæderne og fornøjelserne overskygger langt skuffelserne. Det har været et godt år – et roligt

30-års jubilarer

30-års jubilarer

25-års jubilarer

og stabilt arbejdsår, med måske lidt for mange afbrydelser for eleverne. På den anden side vil vi gerne være åbne udadtil, så vi på skolen kommer ud, og vi vil gerne se folk udefra her på skolen.

To af vore håndboldhold skal til Forbundsmesterskab inden for KFUMs Idrætsforbund. Et initiativrigt elevråd har bl.a. taget initiativ til en Polen-aften her på skolen, hvor hele overskuddet gik til Polen. Vi har lige haft gymnastikstævne for Femkantskolerne, hvor ca. 400 gymnaster viste meget god gymnastik.

I næste uge er alle eleverne i erhvervspraktik og i morgen siger vi velkommen til 78 kursister til en uges højskolekursus.

Vi har ikke været igang med de store byggerier i det forløbne år. Men der er nedsat et byggeudvalg, der har arbejdet med planer og tegninger til de nye værkstedslokaler.

Vi har – som det også kan ses af regnskabet – vedligeholdt for kr. 350.000,-, hvilket har betydning, at vi indadtil har konsolideret os.

Elevtallet er i øjeblikket på 138. Næste skoleår bliver vi nok også 138 – men ellers er det hensigten over en 3-årig periode at gå ned på ca. 110 elever.

Stormene har været hårde ved skolen. Taget trænger til at skiftes ud. Vi er også inde i overvejelser om energibesparende foranstaltninger, og hvad det fører til, vil tiden vise.

Det bliver spændende at se, hvordan tilskudsmulighederne til efterskolerne bliver fremover. Man kunne forestille sig, når børnetallet i kommunerne falder, at man ville skære ekstra ned. Vi kan kun appellere til jer, der har berøring der, at fremhæve den betydning, efterskolerne har for de unge.

ad.9. *Højskoleudvalget ved Arne Rasmussen:*
Referatet findes i elevbladet nr. 3.

ad.10. *Elevforeningen ved Poul Jeppesen:*
Elevforeningen var blevet opfordret til at være med til at foranstalte, at bogstaverne på stifte-

25-års jubilarer

ren, pastor Ad.L.Hansens gravsted på Nr. Nissum kirkegård igen blev læselige. Elevforeningen sagde ja, men nu har familien i stedet taget initiativet.

Ved sidste repræsentantskabsmøde blev det vedtaget, at der skulle skrives nye vedtægter. Det er ikke blevet gjort – fordi vi har villet vente til der foreligger en endelig afklaring på spørgsmålet, om vi har en Høj- og Efterskole eller kun en Efterskole.

Angående elevstævnerne:

I Viborg og Herning havde vi ikke stævne sidste år, på grund af de senere års ringe tilslutning. – Men vi havde et arrangement i Vorgod med stor tilslutning.

I Nykøbing har der heller ikke været stævne – men vi havde et godt stævne i Vinderup.

Vi har haft redaktørskifte på elevbladet.

Det har tidligere været skik og brug, at forstanderen har været redaktør. Pr. 1. januar 1982 er der nedsat et redaktionsudvalg bestående af Bruno Graversen, Erling Agergaard og

Poul Jeppesen. Bladet bliver trykt i 2.035 eksemplarer. Heraf går de 1800 til gamle elever. Bladet udkommer med 10 numre om året.

Elevforeningen har en god økonomi. Vi har i år kunnet give 2.000 kr. i støtte til en elev, der trængte. Desuden har vi ydet en hjælp på 10.000 kr. til et nyt klaver til skolen. Vi slutter året med et overskud på 6.000 kr.

Poul Jeppesen udcastede den tanke, at der, som det er tilfældet ved seminariet, burde være en buste, relief eller billede af højskolens stifter ved eller på skolen, og at 100-årsjubilæet 1987 kunne være en passende anledning til at det kunne ske.

ad. 11. *Eventuelt:*

K. E. Sørensen takkede J. G. Frandsen for 22 år i bestyrelsen. De nye bestyrelsesmedlemmer blev budt velkommen – og Gerda Jensen blev budt velkommen som ny lærer på stedet.

Arne Rasmussens beretning blev drøftet – og diskussionen mandede ud i en opfordring fra

Arne Rasmussen om at sende eller ringe kommentarer til beretningen, når man måtte få sådanne.

Sognepræst Niels Storebjerg sluttede mødet med en andagt.

ref.: *Hanne M. Kristensen*

Bryllup

I Mejrup kirke er viet Kirsten Jensen (75-77) til Per Lund Poulsen (76-77).

I Bøvling kirke er viet diakon Edith Storbjerg til lærer Kresten Nielsen, København.

Adresse: Julius Blomsgade 37, Kbh. N.

Adresseforandringer

- 1930 Anna Jørgensen, Svinget 3, Hvam, 8620 Kjellerup.
- 1938 Martha Kallestrup, Askedalsvej 3, 8410 Rønde.
- 1942 Anna Søe, Landtingvej 4, 6940 Lem St.
- 1943 K. Thing Christensen, Vestergade 30 st.th., 7600 Struer.
- 1946 Petra Nissen, Søndergade 30, 7323 Give.
- 46-47 Sigfred Dideriksen, Andbækvej 7, 6940 Lem St.
- 1956 Elly Balle, Bredgade 40, 7250 Hejnsvig.
- 1957 Jane Pedersen, Viborgvej 314, 7840 Højslev.
- 57-58 Aage Krogh Larsen, Thyvej 35, 9460 Brovst.
- 59-60 Svend Boesen Bonnerup, Skovstedvej 32, 7700 Thisted.
- 60-61 Erik Søndergaard, Sjørsløvsvej 3, 8620 Kjellerup.
- 61-62 Hans Ertbølle Madsen, Lemvej 11, 6940 Lem St.
- 62-63 Hans Thing, Kanstrupvej 6, 7700 Thisted.
- 62-63 Villy Lund, Teglgårdvej 12, Hvolris, 9632 Møldrup.
- 1968 Henning Vemmelund, Regulusparken 19, Givskud, 7323 Give.
- 1971 Inge-Margrethe Nielsen, Søren Vestergårdsvej 6, 9760 Vrå.
- 71-72 Ingrid Bek-Jensen, Segerlundsgatan 9, 41653 Göteborg, Sverige.
- 71-72 Karin Pedersen, Kirkensgårdvej 29, Vandborg, 7620 Lemvig.
- 72-74 Bent Storebjerg, Julius Blomsgade 39, 2.th., 2200 København N.
- 74-76 Asgar Lassen Jensen, Lundehejdevej 205, Rønbjerg, 7800 Skive.
- 1975 Solveig Vind, Tinghøjvej 38, Tødsø, 7900 Nykøbing M.
- 1975 Ellen Bruun, Bernstorffsg. 28, 9000 Ålborg.
- 75-76 P. Lundgaard Christensen, Rodelundsvej 10, 8680 Ry.
- 75-76 Kurt Balle Jensen, Søndergade 39, 7600 Struer.
- 75-77 Hans Jørgen Pedersen, Nygade 2a, 7600 Struer.
- 76-79 Agnethe Kristensen, Søjbjergvej 11, Vejrum, 7600 Struer.
- 77-80 Helge Møller, Baunebakken 63, 9530 Støvring.
- 1978 Lisbeth Mortensen, Søsterhjemmet 97, 3., 4293 Dianalund.
- 1978 Helle Bjerrum, Anlægsgade 23, 7850 Stoholm Jyll.
- 79-81 Doris Daugård Pedersen, Højbjergvej 12, Ryde, 7830 Vinderup.
- A. Vibskov Iversen, Skovvej 21, 6400 Sønderborg.

Nørre Nissum Høj- og Efterskole

Kirkebyen 16, 7620 Lemvig. Telefon (07) 89 10 04.
Elevernes tlf. (07) 89 11 07 12,30-14 og 18,30-20

Forstander: Bruno Graversen.

Formand for bestyrelsen: K. E. Sørensen, Holstebro.

Nørre Nissum Høj- og Efterskoles Elevforening

Elevbladet udkommer sidst i hver måned, undtagen januar og august.

Redaktion:

Bruno Graversen (ansvarshavende), Erling Agergaard, Poul Jeppesen.

Adresseændringer, ind- og udmeldelser til: Erling Agergaard, Ringvej 3, 7620 Lemvig. Telefon (07) 89 14 31.

Kasserer:

Poul Jeppesen, Sebjerg 43, 7620 Lemvig. Telefon (07) 89 15 02.

Elevforeningens gironummer: 8 03 62 33.

BOGTRYKKERGÅRDEN AS STRUER